

Miljø- og Fødevareministeriet
Departementet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg

Den 28. september 2017
Sagsnummer: 2017-439

./.

Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering Miljø- og Fødevareministeriets samlenotat til rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 9. oktober 2017 – landbrugsdelen.

Med venlig hilsen

Jesper Wulff Pedersen

SAMLENOTAT

Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 9. oktober 2017 - landbrugsdelen

6. Markedssituationen for landbrugsvarer
– *Orientering*
KOM-dokumentet foreligger ikke
side 2

7. Implikationerne for EU's fælles landbrugspolitik ved implementeringen af FN's bæredygtigheds mål
– *Udveksling af synspunkter*
KOM-dokumentet foreligger ikke
side 5

8. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådet forordning om de finansielle regler vedrørende Unionens almindelige budget og ændringer af forordning (EU) nr. 2012/2002, Europa-Parlament og Rådets forordninger (EU) nr. 1296/2013, nr. 1301/2013, nr. 1303/2013, nr. 1304/2013, nr. 1305/2013, nr. 1306/2013, nr. 1307/2013, nr. 1308/2013, nr. 1309/2013, nr. 1316/2013, nr. 223/2014, nr. 283/2014, nr. 652/2014, og Europa-Parlamentets og Rådets beslutning nr. 541/2014 (landbrugsdelen)
– *Tidlig forelæggelse*
KOM (2016) 605
side 7

NOTAT OM RÅDSMØDE (LANDBRUG OG FISKERI) den 9. oktober 2017 - landbrugsdelen

6. **Markedssituationen for landbrugsvarer** **KOM-dokument foreligger ikke**

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 1. juni 2017. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Markedssituationen for mælk og svinekød var vanskelig i 2014-2016 på grund af lave priser, der især skyldtes det russiske importforbud mod landbrugsvarer fra EU og en generel ubalance mellem udbud og efterspørgsel. På det seneste har der været en markant forbedring af markedssituationen for både svinekød, mælk og mejeriprodukter. Dog kan der i mejerisektoren observeres en markant ændring mellem prisen på smør, der er meget høj, og prisen på skummetmælkspulver, der er forholdsvis lav. For frugt og grøntsager har markedssituationen været påvirket af dårligt vejr og deraf følgende lavt udbud og høje priser. Sagen er på dagsordenen for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 9. oktober 2017 med henblik på orientering fra Kommissionen.

Baggrund

Den generelle markedssituation for landbrugsvarer er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 9. oktober 2017 med henblik på orientering fra Kommissionen.

Formål og indhold

Markedssituationen for mælk og mejeriprodukter

I perioden fra 2014 frem til sommeren 2016 var der internationalt og i EU betydelige prisfald på mælk og mejeriprodukter. Det skyldes et meget stort udbud af mælk på markedet som følge af produktionsudvidelser i New Zealand, USA, Australien og EU, dårlig efterspørgsel på grund af det russiske importforbud og vigende efterspørgsel fra Kina. Situationen er siden sommeren 2016 forbedret væsentligt, og priserne har været stigende.

I EU kom der en stigning i mælkeproduktionen efter mælkekvoternes ophør den 31. marts 2015. Fra juni 2016 begyndte produktionen dog at falde, således at produktionen i kalenderåret 2016 kun steg med 0,4 % sammenlignet med kalenderåret 2015. Denne udvikling er fortsat, idet mælkeindvejningen i perioden januar-juli 2017 var 0,2 % lavere end i samme periode af 2016. Dog har mælkeindvejningen været stigende siden marts 2017.

Det generelt høje udbud i 2015 og delvist 2016 påvirkede prisniveauet. Afregningsprisen til producenterne i EU faldt derfor frem til juli 2016, hvor den udgjorde 25,7 cent/kg. Det var et fald på 19 % sammenlignet med januar 2015 og 36 % sammenlignet med december 2013, hvor prisen var historisk høj. Siden sommeren 2016 er prisen væsentligt forbedret og har siden årsskiftet ligget på cirka 33 cent/kg med svagt stigende tendens, således at den primo september udgør 34,5 cent/kg. i gennemsnit for EU. I Danmark har afregningsprisen til producenterne fulgt en lignende udvikling. Arlas pris til konventionelle producenter i blandt andet Danmark lå i juni og juli 2016 på 1,86 kr./kg (uden diverse tillæg). Det var et fald på over 33 % i forhold til før det russiske importforbud. Prisen er i oktober 2017 på 2,90 kr./kg. Produktpriserne på for eksempel ost, mælkepulver mm. faldt ligeledes væsentligt i 2015. Sidenhen er priserne med en enkelt undtagelse blevet væsentligt forbedret. Det gælder for ost og sødmælkspulver og særligt smør, hvor prisen nu er rekordhøj på 647 €/100

kg. Det skyldes en stigende efterspørgsel efter mælkefedt frem for vegetabilsk fedt. Derimod ses for skummetmælkspulver en vigende efterspørgsel og prisfald, og den nuværende pris på 165 €/100 kg er omkring interventionsniveauet, hvorfor der sker opkøb til intervention trods en generel god markedssituation for mejeriprodukter jf. nedenfor. Ændringerne i efterspørgslen har medført en markant ændring i prisforholdet mellem smør og mælkepulver.

Ordningen for opkøb via intervention af skummetmælkspulver blev anvendt i 2015 og 2016. Der har dog ikke været interventionsopkøb i Danmark. Der har ikke været opkøb af smør til intervention i EU i perioden. Der var frem til december 2016 opkøbt 374.831 tons skummetmælkspulver. Det svarer til ca. 33 % af den årlige produktion af skummetmælkspulver i EU. På grund af den forbedrede markedssituation i anden halvdel af 2016 indledte Kommissionen i december 2016 salg af skummetmælkspulver fra interventionslagre ved licitationer. I første omgang for en mængde på 22.500 tons, hvoraf 40 tons blev solgt ved den første licitation i december 2016, hvorefter der alene er solgt 100 tons. Det er alt, hvad det har været muligt at sælge på i alt 11 dellicitationer, idet Kommissionen har vurderet de fleste bud værende for lave. Tværtimod har der som konsekvens af de vigende priser på skummetmælkspulver været fornyet opkøb af ca. 14.000 tons skummetmælkspulver til intervention siden 27. marts 2017. Det skal bemærkes, at i medfør af reglerne i Den Fælles Markedsordning har virksomhederne i EU krav på at kunne sælge skummetmælkspulver til intervention i perioden den 1. marts til den 30. september til en fast pris på 169,8 €/100 kg for en mængde på op til 109.000 tons.

I EU har der siden starten af det russiske importforbud i august 2014 og frem til udgangen af 2016 været iværksat ordninger med støtte til privat oplagring af henholdsvis smør og ost. Der har ligeledes været støtte til privat oplagring af skummetmælkspulver, som var åben indtil udgangen af februar 2017. Ordningerne har ikke været anvendt i Danmark.

Krisepakke

Kommissionen iværksatte i juli 2016 en krisepakke på 500 mio. € for mælkesektoren og den øvrige husdyrsektor. Krisepakken består i en støtte til frivillig reduktion af mælkeproduktion på EU-niveau til 150 mio. € og en støtteordning med nationale kuverter på 350 mio. €, hvoraf den danske andel udgør 9,3 mio. € (69 mio. kr.). Reduktionsordningen er en EU-ordning med finansielle incitamentter til de landbrug, som frivilligt reducerer produktionen. Der har under reduktionsordningen i Danmark været ydet ca. 31 mio. kr. i støtte til 364 danske mælkeproducenter. I forhold til anvendelsen af de nationale kuverter er der fastsat en række tiltag, som medlemsstaterne kan vælge imellem for at fremme bæredygtig udvikling og bidrage til markedsstabilisering. Den danske kuvert anvendes som støtte til mælkeproducenter, omfattet af en obligatorisk kvalitetsordning. Midlerne vil være endeligt udbetalt med udgangen af september 2017. Kommissionen iværksatte i efteråret 2015 en lignende krisepakke på 500 mio. €.

Markedssituationen for svinekød

Svinekødssektoren blev også ramt af den russiske embargo i august 2014. I forvejen havde Rusland dog siden februar 2014 iværksat veterinært begrundede restriktioner mod svinekød fra EU på grund af udbrud af afrikansk svinepest i Polen, Estland, Letland og Litauen. Det politiske importforbud fra august 2014 omfatter ikke fedt, spæk og biprodukter, men det gør de veterinært begrundede restriktioner. Der er dog ikke opnået aftale, som muliggør eksport af disse produkter fra EU til Rusland. EU har fået medhold i en panelsag i WTO mod Rusland herom, men det har endnu ikke ført til lempelser af de veterinært begrundede restriktioner.

Ud over det russiske importforbud har markedssituationen for svinekød været præget af et stigende udbud i 2015, hvor antallet af slagtninger i EU steg med 3,3 % i forhold til 2014. Stigningstakten er siden faldet og udgjorde i 2016 0,6 % i forhold til 2015, og der er forventning om, at der i indeværende år kan ske et lille produktionsfald. I 2017 har markedssituationen for svinekød udviklet sig særdeles positivt. Det skyldes først og fremmest en stor efterspørgsel fra det kinesiske marked. For indeværende er EU's pris på svinekød på 171,5 €/100 kg, hvilket er 3,9 % højere end samme tid sidste år. I Danmark er svinenoteringen for øjeblikket på 10,50 kr./kg. Til sammenligning var prisen i første kvartal af 2016 på 8,63 kr./kg.

Markedssituationen for frugt og grøntsager

Frugt og grøntsektoren i EU havde en betydelig eksport til Rusland. Kommissionen indførte derfor efter indførelsen af det russiske importforbud i august 2014 en særlig støtte til frugt og grøntsektoren, som løbende er blevet forlænget senest indtil medio 2018. Støtten er i den seneste ordning begrænset til frugttræer, hvor strukturtilpasning til ændrede markedsforshold typisk tager længere tid end for eksempel et-årige afgrøder. Støtten kan ydes til grøn høst (af umoden frugt), unddladt høst (med destruktion af ikke høstet frugt) eller til tilbagekøb fra markedet (hvor produkterne oftest uddeles gratis). Støtten allokeres primært til de produkter og medlemsstater, der er særligt berørt af manglende eksport til Rusland. Den danske frugt og grøntsektor har ikke været påvirket af krisen i videre omfang, og den særlige krisestøtte er ikke hidtil blevet anvendt i Danmark. I forbindelse med de successive forlængelser af støtte i frugt- og grøntsektoren, er der sket en væsentlig reduktion af de potentielt støttede mængder, set i lyset af, at producenterne har haft tid til at tilpasse sig og finde nye markeder. Kommissionen har i september 2017 iværksat mulighed for støtte i Spanien, Italien og Grækenland til tilbagetrækning mv. af ferskner og nektariner. Tiltaget vedrører maksimum cirka 35.000 tons ekstra og begrundes i udbuds-, lager og markedssituationen for ferskner og nektariner.

Vejrforholdene i år påvirker i høj grad markedssituationen for frugt og grøntsager i EU. Hagl og frost i april og maj har beskadiget mange afgrøder i hele EU, for eksempel frugt, vinmarker og frilandskulturer. Derudover har varme temperaturer og langvarig tørke påvirket visse frugt- og grøntsagskulturer, især i de sydlige medlemsstater. Udbudsmanglen har generelt medført gunstige priser. Der er dog variationer mellem produkterne. For eksempel er markedet for ferskner og nektariner præget af stort udbytte og lave priser. Om markedssituationen i Danmark har Dansk Gartneri oplyst, at der generelt forventes et udbytte under normalen af frugt og grønt, især pga. frost i foråret samt store mængder regn. Udbyttet af æbler og pærer ventes at falde med ca. 20-25 %. Markedet for frugt og grønt i Danmark er generelt positivt og stigende for økologisk frugt og grøntsager.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig

Nærhedsprincippet

Der redegøres ikke for nærhedsprincippet, idet der alene er tale om en orientering fra Kommissionen.

Konsekvenser

Der er ikke statsfinansielle, lovgivningsmæssige og erhvervsøkonomiske konsekvenser eller konsekvenser for EU's budget.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i §2-udvalget (landbrug), hvor Landbrug og Fødevarer har kommet med enkelte teksthævede bemærkninger.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det må forventes, at en række medlemsstater vil udtrykke bekymring over de store lagre af skummetmælkepulver, som påvirker markedssituationen i negativ retning. Der kan komme ønsker om, at pulveret anvendes til alternative formål for eksempel til uddeling til dårligt stillede.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen arbejder for at underbygge en markedsorienteret og konkurrencedygtig landbrugssektor og et velfungerende indre marked.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg den 9. juni 2017 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 12. juni 2017, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 1. juni 2017.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg.

7. **Implikationer for EU's fælles landbrugspolitik ved implementeringen af FN's bæredygtighedsmål** **KOM-dokument foreligger ikke**

Nyt notat

Resumé

Det forventes, at Kommissionen på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 9. oktober 2017 vil orientere om arbejdet med implementeringen af de 17 verdensmål for bæredygtig udviklingen og implikationerne af dette for EU's fælles landbrugspolitik. Formandskabet har fremsendt to spørgsmål til brug for drøftelsen med fokus på nuværende og fremtidige policy instrumenters bidrag til at opfylde de landbrugsrelaterede bæredygtighedsmål. Drøftelsen forventes ikke at have lovgivningsmæssige eller finansielle konsekvenser. Sagen er på dagsordenen til rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 9. oktober 2017 med henblik på udveksling af synspunkter.

Baggrund

Sagen er på dagsordenen til rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 9. oktober 2017 med henblik på udveksling af synspunkter. Formandskabet har fremsendt spørgsmål til drøftelsen.

Formål og indhold

FN's Generalforsamling vedtog den 25. september 2015 dagsordenen 2030 for bæredygtig udvikling og de tilhørende 17 verdensmål (SDG'erne). Verdensmålene er universelle, gensidigt afhængige og balancerer de tre dimensioner af bæredygtig udvikling – økonomisk, social og miljømæssig. Verdensmålene har i kraft af deres universalitet både en national og en international dimension.

Med 2030-dagsordenen og de 17 verdensmål har verdens ledere forpligtet sig til en bred politisk og universel dagsorden, som alle har ansvaret for at løfte 2030-dagsordenen og verdensmålene repræsenterer – sammen med især den globale klimaaftale fra COP21 i Paris i december 2015 og handlingsplanen for finansiering af udvikling fra Addis Ababa, Etiopien i juli 2015 – det internationale samfunds konsensus om den overordnede retning for en global bæredygtig udvikling frem mod 2030 – en verden i balance uden fattigdom og i bæredygtig udvikling, hvor kommende generationer skal have mindst lige så gode muligheder for et godt liv som i dag.

En række af de 17 verdensmål og særligt mål 2 har betydning for landbrugspolitikken, men målet kobler sig samtidigt til flere af de andre bæredygtighedsmål, jf. nedenfor. Målet sigter mod ”at stoppe sult, opnå fødevarerforsyningsikkerhed og forbedret ernæring samt fremme bæredygtigt landbrug”. Den danske regering offentliggjorde i marts 2017 en handlingsplan, der præsenterer Danmarks opfølgning på FN's verdensmål. I handlingsplanen beskrives initiativerne i Fødevarer- og Landbrugspakken vedrørende bæredygtighed, øget råvaregrundlag, styrket konkurrenceevne samt udvikling af fremtidens fødevarerproduktion, og disse initiativers relevans for opfyldelsen af verdensmål 2. Handlingsplanen beskriver desuden Danmarks internationale indsats på området gennem blandt andet FN's fødevarerprogram, samt for eksempel Landbrugsinvesteringsskemaet og sektorsamarbejder med en række lande om at udvikle deres landbrugssektor.

På EU-niveau offentliggjorde Kommissionen den 22. november 2016 meddelelsen ”Næste skridt hen imod en bæredygtig europæisk fremtid for Europa – En europæiske indsats for Bæredygtighed” og opfølgning på verdensmålene har været drøftet på en række rådsmøder. Det anføres i meddelelsen, at landbruget spiller en vigtig rolle i 2030-dagsordenen og i enhver bæredygtig fremtid, da det hænger uløseligt sammen med spørgsmål om beskæftigelse, fødevarer, luft, klimaændringer, vand, jord og biodiversitet (bæredygtigt udviklingsmål 8, 12, 6, 13 og 15). Kommissionen vil derfor fortsætte arbejdet og gennemføre en bred høring om

forenkling og modernisering af den fælles landbrugspolitik for at maksimere dens bidrag til Kommissionens ti prioriteter og målene for bæredygtig udvikling.

Som opfølgning på Kommissionens meddelelse vedtog Rådet (generelle anliggender) den 20. juni 2017 råds-konklusioner om EU's opfølgning på verdensmålene. I rådskonklusionerne fremgår, at Rådet er "stærkt forpligtet til at gennemføre 2030-dagsordenen på en fuldstændig, sammenhængende, omfattende, integreret og effektiv måde." Rådet beder i rådskonklusionerne Kommissionen om inden midten af 2018 at udarbejde en implementeringsstrategi for SDG'erne i alle relevante interne og eksterne politikker. Rådet beder også Kommissionen om at udarbejde konsekvensvurderinger af alle større horisontale politikker.

Landbrugskommissæren har endvidere i en tale den 28. marts 2017 understreget nødvendigheden af en forenkling og modernisering af landbrugspolitikken tilpasset en kontekst af de bæredygtige udviklingsmål. Kommissæren understreger, at det er centralt at opnå en landbrugsproduktion, der leverer på Paris-aftalen og SDG'erne, baseret på en fødevarerproduktion, der integrerer innovation på tværs af værdikæden på en miljøvenlig måde. Kommissæren understreger, at medlemsstaterne kan og må bede landmændene om at være med til at levere på EU's internationale forpligtelser inden for klima og miljø, samt at EU må blive bedre til at producere mere fra mindre ved cirkulær økonomi og bioøkonomi.

Formandskabet har fremsendt to spørgsmål til brug for drøftelsen:

1. Efter medlemsstaterne opfattelse, i hvilket omfang bidrager de nuværende politikinstrumenter til at opfylde de landbrugsrelaterede SDG'er, og hvad ville være de bedste måder til yderligere at integrere 2030-dagsordenen i EU's politik ud fra et landbrugsperspektiv?
2. På hvilke områder kunne medlemsstaterne og EU-institutionerne samarbejde mere effektivt – på EU-plan og i de internationale fora – for at nå de landbrugsrelaterede SDG'er både i og uden for EU?

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke forholdt sig til betydningen af implementeringen af bæredygtighedsmålene for EU's fælles landbrugspolitik. Europa-Parlamentet har dog på eget initiativ den 12. maj 2016 vedtaget en resolution om opfølgningen og gennemgang af FN's 2030-dagsorden.

Nærhedsprincippet

Der redegøres ikke for nærhedsprincippet i denne sammenhæng, idet der ikke foreligger et konkret forslag fra Kommissionen.

Konsekvenser

Præsentationen og drøftelsen på rådsmødet (landbrug og fiskeri) forventes i sig selv ikke at have statsfinansielle, lovgivningsmæssige og erhvervsøkonomiske konsekvenser eller konsekvenser for EU's budget. De økonomiske konsekvenser af et kommende forslag vil blive vurderet i forbindelse med regeringens stillingtagen hertil.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i §2-udvalget (landbrug), hvor der er indkommet følgende bemærkninger:

Landbrug & Fødevarer bemærker, at den danske fødevarerklønge gennem mange år har haft stort fokus på at gøre fødevarerproduktionen mere bæredygtig. Den høje prioritet har blandt andet medført, at fødevarerkløngen har mange styrkepositioner i forhold til at bidrage til bæredygtighedsdagsordenen både nationalt, i EU og internationalt. Landbrug & Fødevarer finder det helt naturligt, at fødevarerkløngen skal medvirke til at opfylde FN's verdensmål og er enig i, at SDG'erne bør implementeres i alle relevante politikområder i EU. En af de danske styrkepositioner er ifølge Landbrug og Fødevarer et stærkt samarbejde og innovation på tværs af værdikæden og til stadighed en produktion af mere med mindre. Der findes adskillige eksempler på blandt andet ressourceeffektivitet, ligesom der er meget at byde på i forhold til både den cirkulære økonomi og bioøkonomien. Landbrug og Fødevarer mener, at en fælles landbrugspolitik helt naturligt bør integrere de verdensmål, som er relevante for landbrugsproduktionen, og sikre rammer, der betyder, at de danske styrkepositioner kan videreudvikles mod mere bæredygtige produktionsmetoder, der øger udbytter i produktionen, og minimerer klima- og miljøpåvirkningen.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes umiddelbart, at medlemsstaterne vil være positivt stemt i forhold til at nå målsætningerne i 2030-dagsordenen.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen finder det ønskeligt, at opfølgningen på 2030-dagsordenen og de 17 verdensmål for bæredygtig udvikling på EU-niveau bliver ambitiøs. Den fælles overordnede ramme for EU's opfølgning skal sikre, at EU og medlemsstaterne kan fastholde deres position som globale frontløbere inden for bæredygtig udvikling og samtidig være afsæt for løbende integration af verdensmålene for bæredygtig udvikling i relevante politikker og lovgivningen. Regeringen støtter i øvrigt Kommissionens arbejde med konsekvensvurderinger af alle større horisontale politikker. Regeringens EU prioriteter er desuden fastlagt i regeringens handlingsplan for bæredygtig udvikling.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

-
- 8. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådet forordning om de finansielle regler vedrørende Unionens almindelige budget og ændringer af forordning (EU) nr. 2012/2002, Europa-Parlament og Rådets forordninger (EU) nr. 1296/2013, nr. 1301/2013, nr. 1303/2013, nr. 1304/2013, nr. 1305/2013, nr. 1306/2013, nr. 1307/2013, nr. 1308/2013, nr. 1309/2013, nr. 1316/2013, nr. 223/2014, nr. 283/2014, nr. 652/2014, og Europa-Parlamentets og Rådets beslutning nr. 541/2014 (landbrugsdelen)
KOM (2016) 605**
-

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 23. marts 2017. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Kommissionen har sammen med midtvejsevalueringen af den flerårige finansielle ramme for 2014-2020 (KOM(2016) 603) fremsat forslag til ændring af finansforordningen samt forenkling af en række sektor-

retsakter, herunder på landbrugsområdet. Forslaget vil kunne bidrage til en vis administrativ forenkling samt øgede muligheder for anvendelse af finansielle instrumenter herunder indkomststabilisering i landdistriktspolitikken, men forslaget er begrænset i forhold til omfanget af foreslåede forenklinger i den fælles landbrugs politik. Forslaget (landbrugsdelen) har ingen konsekvenser for beskyttelsesniveauet, hverken i Danmark eller i EU. Nedenstående gennemgås de af forslagens elementer, som alene vedrører landbrugsområdet.

Baggrund

Kommissionen har den 14. september 2016 fremsendt forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om de finansielle regler vedrørende Unionens almindelige budget og ændring af forordning (EU) nr. 2012/2002, Europa-Parlament og Rådets forordninger (EU) nr. 1296/2013, nr. 1301/2013, nr. 1303/2013, nr. 1304/2013, nr. 1305/2013, nr. 1306/2013, nr. 1307/2013, nr. 1308/2013, nr. 1309/2013, nr. 1316/2013, nr. 223/2014, nr. 283/2014, nr. 652/2014, og Europa-Parlamentets og Rådets beslutning nr. 541/2014. Forslaget er modtaget i en dansk sprogversion den 14. november 2016 fra Rådssekretariatet.

Forslaget (landbrugsdelen) er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 42 og 43 stk. 2, og kan vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure.

| Forslaget forventes vedtaget på et kommende rådsmøde.

Formål og indhold

Kommissionen har sammen med midtvejsevalueringen af den flerårige finansielle ramme for 2014-2020 (KOM(2016) 603) fremsat forslag til ændring af finansforordningen 2012/2002, ændring af den generelle forordning 1303/2013 om fælles bestemmelser for strukturfondene samt forenkling af en række sektorretsakter, herunder på landbrugsområdet. Nedenstående gennemgås de af forslagens elementer, som alene vedrører landbrugsområdet.

Ændring af forordning 1303/2013 om fælles bestemmelser for strukturfondene

Udvidelser af fondenes anvendelsesområde samt øget fleksibilitet

I forhold til lokale aktionsgrupper gøres det lettere at anvende midler fra flere af struktur- og investeringsfondene til et givent projekt.

Regler om korrektion for nettoindtægter under og efter projektgennemførelsen

I forordningen om de fælles bestemmelser indgår et krav om korrektion af tilskud i tilfælde af, at der genereres nettoindtægter under projektgennemførelsen, eller efter projektet er gennemført. Den eksisterende undtagelse for støtte ydet under Landdistriktsfonden udvides til også at omfatte støtte fra Den Europæiske Hav- og Fiskerifond. Det foreslås med tilbagevirkende kraft pr. 1. januar 2014.

Forvaltningsmyndighedens funktioner (kun Den Europæiske Hav- og Fiskerifond)

Kommissionen foreslår ændringer i bestemmelserne vedrørende forvaltningsmyndighedens opgaver i forhold til forvaltning og administrativ kontrol af standardomkostninger. Dette forslag gælder kun for Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og strukturfondene.

Ændring af forordning 1305/2013 om landdistriktsudvikling

Udvælgelseskriterier (prioriteringskriterier)

Det foreslås, at det undtagelsesvist skal være muligt at fravige kravet om anvendelse af udvælgelseskriterier til prioritering af projektstøtteansøgninger, herunder for ordninger til genopretning af skader i landbrug og skovbrug. Ved fravigelser skal overvågningsudvalget konsulteres. Den nuværende frist for høring af overvågningsudvalget ændres fra at være i forhold til godkendelsen af programmet til at være før åbning af ansøgninger.

Finansielle instrumenter og risikostyring

I landdistriktsforordningen findes foranstaltninger, som kan anvendes til at reducere risici for eksempel ved prisudsving og klima. Foranstaltningerne omfatter blandt andet bidrag til præmier for afgrøde-, dyre- og planteforsikring samt hjælp til oprettelse af gensidige fonde, som kan yde støtte til landbrugere for tab lidt som følge af ugunstige vejrforhold, udbrud af dyre- og plantesygdomme, skadedyrsangreb eller miljøhændelser. Foranstaltningerne omfatter også et indkomststabiliseringsredskab i form af en gensidig fond til støtte for de landbrugere, som står over for en alvorlig nedgang i deres indkomst. Med forslaget foreslås en række ændringer med henblik på at øge anvendelsen af disse instrumenter i landdistriktsprogrammerne. Der foreslås blandt andet, at de gensidige fonde som noget nyt ikke skal dække alle sektorer, men kan oprettes for specifikke sektorer, samt at midler fremover også kan anvendes til etablering af sådanne fonde. Endvidere foreslås fleksibilitet i forhold til, at fondene kan yde kompensation for dele af tabet, når indkomsttabet udgør mindst 20 % (hidtil 30 %).

Støtteberettigelse af pludselige socioøkonomiske ændringer

Det foreslås, at støtteberettigelse af udgifter i forbindelse med naturkatastrofer udvides til også at omfatte andre katastrofeshændelser og pludselige socioøkonomiske ændringer for eksempel som følge af migration, samt at også udgifter, som opstår efter den pludselige hændelse, er støtteberettigede.

Bedrifts- og erhvervsudvikling for yngre landbrugere

Der foreslås ændrede støttebetingelser for støtte til bedrifts- erhvervsudvikling for yngre landbrugere, for eksempel således at unge landmænd kan få støtte til etablering såvel ved etablering alene eller sammen med andre landmænd. Støtten vil også kunne ske i form af finansielle instrumenter.

Investeringsstøtte

Støtte til investering i fysiske aktiver kan på nuværende tidspunkt ydes til forarbejdning, afsætning og/eller udvikling af landbrugsprodukter, der er omfattet af bilag I til traktaten. Hvis støtten ydes i form af finansielle instrumenter foreslås det, at støtten også kan ydes i relation til produkter ud over dem, som fremgår af bilag I, såfremt investeringen bidrager til prioriteter for landdistriktspolitikken.

Ændring af forordning 1306/2013 om finansiering af den fælles landbrugspolitik

Fastsættelse af tilpasningssats for finansiell disciplin

Med henblik på overholdelse af budgetlofterne for udgifterne til direkte landbrugsstøtte og markedsordningen samt etablering af en årlig krisereserve skal der årligt fastlægges den nødvendige tilpasningssats for at sikre finansiell disciplin. Det foreslås, at Kommissionen ikke længere skal inddrage Europa-Parlamentet og Rådet ved fastlæggelse af den årlige tilpasningssats, men at dette i stedet sker via en rådgivningskomiteprocedure. I det nuværende regelsæt vil rådgivningskomiteproceduren også blive anvendt, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet ikke har fastlagt årets tilpasningssats senest den 30. juni i et givet år.

Udnyttelse af midler i landdistriktsprogrammet

Medlemsstaterne vil med forslaget få op til fire i stedet for tre år til at begrunde over for Kommissionen, hvis der er uforbrugte midler på landdistriktsprogrammet, som skyldes retslige eller administrative forhold, der retfærdiggør, at fristen ikke skal gælde.

Tilbagebetaling af uretmæssigt udbetalt støtte

Ved uretmæssig udbetaling af støtte skal medlemsstaterne tilse, at støtten tilbagebetales inden for 4 år, og inden for 8 år, hvis sagen er bragt for en domstol. Hvis det ikke inden for tidsfristen lykkes at opkræve beløbet, deler Kommissionen og medlemsstaten på nuværende tidspunkt udgiften. (Såkaldte 50-50.) Med forslaget vil hele udgiften skulle dækkes af medlemsstaterne.

Støttereduktion

På nuværende tidspunkt gælder, at hvis en støttemodtager ikke opfylder kriterierne for at modtage støtte, så trækkes støtten helt eller delvist tilbage sammen med eventuelle betalingsrettigheder. Forslaget tilføjer og præciserer, at når der er tale om nationale eller fællesskabsregler om offentligt udbud, så skal reduktionen af

støtten ske ud fra, hvor alvorlig den manglende overholdelse af reglerne er. Hertil kommer, at reduktionen skal være proportional i forhold til, hvilke regler der ikke er overholdt. Reduktionen skal endvidere ske på baggrund af retningslinjer om finansielle korrektioner fastsat af Kommissionen. Endelig kan tilbagebetalingen ikke overskride størrelsen af transaktionens lovlige og formelle rigtighed.

Ændring af forordning 1307/2013 om direkte støtte

Aktive landbrugere

På nuværende tidspunkt ydes direkte støtte såfremt modtageren opfylder kravet om at være aktiv landbruger, hvilket blandt andet indebærer, at det for visse virksomhedstyper skal godtgøres, at støtten mindst udgør 5 % af de samlede indtjening fra ikke-landbrugsaktiviteter og at der skal udføres minimumsaktiviteter på visse arealer. Kommissionen foreslår, at medlemsstaterne med virkning fra 2018 kan lempe eller fravælge kravet om, at direkte støtte kun kan ydes til aktive landbrugere.

Støtte til unge landbrugere

Kommissionen foreslår at ophæve et støtteloft under ordningen for unge landbrugere. Således at medlemsstater kan udbetale støtte til hele den unge landbrugers bedrift, og ikke længere er begrænset til maksimalt 90 hektar pr. ansøger.

Koblet støtte

Kommissionen foreslår en generel hjemmel til, at Kommissionen i tilfælde af markedsbalancer midlertidigt kan afkoble støtte, som ydes i forhold til produktionen, hvilket kan mindske produktionen.

Ændringen af forordning 1308/2013 om den fælles markedsordning:

Udvidelse af støtteberettigede tiltag i frugt- og grøntsagssektoren

Inden for frugt- og grøntsektoren ydes i dag støtte til producentorganisationer, som etablerer driftsprogrammer. Forskellige foranstaltninger under disse programmer er støtteberettigede. Det foreslås, at rådgivning tilføjes som støtteberettiget foranstaltning. Det foreslås videre, at rådgivning skal kunne støttes som kriseforanstaltning i medlemsstater, hvor få producenter er medlemmer af producentorganisationer, hvorved EU-støtten kan udgøre 100 % mod normalt 50 %.

Adgang til at yde national støtte i frugt- og grøntsagssektoren

Adgangen til at yde supplerende national støtte i områder, hvor graden af organisering i producentorganisationer er særligt lav, foreslås ændret, således at 14 på forhånd udpegede medlemsstater vil kunne yde supplerende national støtte uden Kommissionens forudgående mellemkomst. Listen over medlemsstater tilføjes som et bilag til forordningen. Bilaget vil blive revideret hvert femte år. Den nuværende mulighed for få revideret den supplerende nationale støtte i fjernes.

Ændring af forordning 652/2014 om finansiering i tilknytning til fødevarekæden mv.

Her er tale om en mindre ændring i de bestemmelser, der regulerer eksempelvis EU-finansiering af vaccinationsprogrammer. EU-finansieringen af flerårige programmer kan ske i årlige rater i visse tilfælde, og forslaget udvider denne mulighed.

Det hidtidige resultat af trilogforhandlingerne

Under de hidtidige uformelle trilogforhandlinger under det estiske formandskab er der indtil videre på landbrugsområdet opnået foreløbig enighed med Europa-Parlamentet om en række punkter.

Vedrørende landdistriktsforordningen (forordning 1305/2013) er der opnået enighed på en lang række punkter, som blandt andet definitionen af etableringsdato, benyttelse af infrastruktur efter afslutningen af et demonstrationsprojekt, offentlige organer, som står for at udvælge udbyderen af rådgivning, kan tillige være støttemodtageren fremfor i dag alene udbyderen af rådgivning, udvælgelsesprocedure for udbydere af rådgivning henholdsvis uddannelse, udvidelse af støttemodtagere under kvalitetsordninger for landbrugsprodukter/fødevarer, tilpasning af ansøgningsfrister for bedrifts- og erhvervsudvikling, udvidelse af støtte til

etablering af skovlandbrugssystemer til også at omfatte regenerering og renovering, forlænget udfasning frem til 2019 af betalinger til områder, der var støtteberettigede i programperioden 2007-2013, men ikke længere er berettigede efter indførelsen af afgrænsningen i 2015, mulighed for støtte til indkomststabilisering i specifikke sektorer under risikostyringsværktøjet, til investeringer, hvor der ydes støtte via finansielle instrumenter, kan der ydes op til 200.000 € (dog maksimalt 30 %) i støtte til driftskapital og forvaltningsmyndighederne skal ikke længere fremsende halvårlig indikatorafrapportering.

Endvidere er der opnået enighed om en lang række af Kommissionens forslag som for eksempel om definitionen af skov, om justering af finansieringstabel som følge af ny foranstaltning, om støtte som finansielle instrumenter under bedrifts- og erhvervsudvikling, og under basale serviceydelser og landsbyfornyelse, om støtte til startkapital for gensidige fonde, om undtagelse fra krav om udvælgelseskriterier og om fondsbidrag.

Vedrørende den horisontale forordning (forordning 1306/2013) er der opnået enighed om at afvise Kommissionens forslag om at vælte risikoen for vanskeligt inddrivelige restancer over på medlemsstaterne. Det vil sige, at Kommissionen og medlemsstaterne fortsat skal dele tabet ved vanskeligt inddrivelige restancer 50/50, mens der er opnået enighed om Kommissionens øvrige fremsatte forslag i den horisontale forordning. Der er endvidere opnået enighed om at øge bagatelgrænsen for inddrivelse fra 150 € til 250 €. Grænsen omfatter kun de medlemsstater, som under national lov har fastsat en sådan bagatelgrænse, hvilket Danmark ikke har.

Vedrørende de direkte betalinger (forordning 1307/2013) er der opnået enighed om, at muligheden for at overbooke loftet for grundbetaling udvides til også at omfatte medlemsstater, som anvender den forenklede ordning (SAPS). Der gives medlemsstaterne mulighed for årligt at genoverveje nedsættelser af grundbetalingen i form af capping (støtlofter) forudsat, at dette ikke fører til reduktion af de beløb, der er til rådighed for landdistriktsudvikling. Der er også principiel enighed om, at medlemsstater, der færdiggør afgrænsningen af områder med naturlige begrænsninger i 2019, kan revurdere beslutningen om overførsel mellem søjlerne (fleksibilitet) i 2019. I forbindelse med flere afgrødekategorier kan arealer med afgrøder som ris dyrket under vand indgå i fradragsarealet ved beregning af omdriftsarealet. Der er opnået enighed om at fastholde et loft for antal hektar, som unge landmænd kan opnå ekstra støtte til, hvilket ellers var foreslået fjernet. Desuden er der enighed om at ændre formuleringen vedrørende koblet støtte, så det fremgår, at det er en produktionsbegrænsende støtte, som ydes årligt i forhold til fastsatte finansielle lofter til et forud fastsat antal dyr eller hektar. Der er endvidere opnået enighed om visse lempelser af kravet om aktiv landmand, dog udestår det fortsat, hvorvidt Europa-Parlamentet vil acceptere Kommissionens overordnede forslag om at gøre det valgfrit for medlemsstaterne at anvende kravet om aktiv landmand.

Vedrørende den fælles markedsordning (forordning 1308/2013) er der for så vidt angår frugt og grøntsagsområdet blandt andet opnået enighed om støttemulighed under producentorganisationernes driftsfonde for gensidige fonde, økologiforanstaltninger under landdistriktspolitikken ligestilles under driftsprogrammerne med foranstaltningen miljøvenligt landbrug samt udvidede muligheder for at lade disse foranstaltninger tælle med som miljøforanstaltninger under driftsprogrammerne, EU-medfinansieringen ved gratis uddeling efter tilbagetrækning under frugt og grønt kan øges ændret model for adgang til at yde supplerende statslig støtte til producentorganisationer inden for frugt og grønt, hvor organiseringsgraden er lav, idet der dog fortsat er uenighed om beregningsgrundlaget. I forhold til reglerne vedrørende vinplantning er der endvidere enighed om justeringer og en udvidelse af området, hvor der kræves tilladelse til vinplantning

Formandskabets ændringsforslag

Det estiske formandskab har til brug for de videre uformelle triloforhandlinger foreslået ændringer i Rådets ændringsforslag for at opnå et kompromis på landbrugsdelen. De væsentligste ændringer er i forhold til landdistriktsforordningen (forordning 1305/2017), at man under økologiforanstaltningen accepterer at kunne yde støtte pr. dyreenhed og ikke som hidtil pr areal, samt at der bliver lettere adgang til at foretage mindre programændringer. Endvidere foreslår formandskabet, at man accepterer en reduktion af tærsklen for anvendelse af indkomststabiliseringsværktøjet fra 30 % til 20 % herunder at kunne anvende indeksbaserede

beregninger, samt at hæve den maksimale støttesats for afgrøde-, dyre- og planteforsikringer, samt gensidige fonde og indkomststabiliseringsværktøjet fra 65 % til 70 %.

Vedrørende den horisontale forordning (forordning 1306/2013) foreslår formandskabet, at spørgsmålet om en arealbaseret minimumsgrænse for tilbagesøgning af uretmæssigt udbetalt støtte udskydes til forhandlingerne om landbrugspolitikken efter 2020. Europa-Parlamentet havde ellers foreslået en sådan arealgrænse analogt til beløbsgrænsen, som der er opnået enighed om at øge til 250 €.

Vedrørende de direkte betalinger (forordning 1307/2013) foreslår formandskabet, at der indføres en valgmulighed for medlemsstaterne til at definere, hvornår et areal bliver til permanent græs og visse undtagelser fra reglerne om permanent græs på basis af situationen i 2015. Ligesom medlemsstaterne kan vælge, at brakarealer med græs ikke kan blive til permanent græsarealer, samt at betragte forskellige græsafgrøder som separate afgrøder, hvilket betyder at et omdriftsareal ikke bliver til et permanent græsareal efter 5 år med græs på arealet.

Det foreslås endvidere, at der gives mere fleksible muligheder for betalingsrettigheder og deres værdi i bjergene. I forhold til reglerne om grønning foreslås det, at de gældende undtagelser for visse bedrifter med overvejende permanent græs og andre særlige arealtyper fremover undtages grønningsregler også selvom det resterende areal udgør mere end 30 hektar. Endvidere ensrettes reglerne for, hvilke arealtyper som indgår i den nævnte undtagelse for afgrødediversificering med det om miljøfokusarealer. For kravet om afgrødediversificering foreslås, at kravet skal først skal omfatte omdriftsarealer, hvis det udgør 15 hektar eller mere, hvor det nu er fra 10 hektar. I forhold til grønningskravet om miljøfokusarealer foreslår formandskabet, at det specifikt anføres, at blomsterbrak også er en arealtype, som kan indgå i kravet. I forhold de omregningsfaktorer der anvendes eller kan anvendes for de forskellige typer miljøfokusarealer, foreslår formandskabet, at det kan accepteres at øge faktoren til 1 for kvælstoffikserende afgrøder, samt til 2 for blomsterbrak, mens de øvrige fastholdes uændret. I forhold til den ekstra støtte til unge nyetablerede landmænd foreslås en række mindre ændringer.

Endelig vedrørende den fælles markedsordning (forordning 1308/2013) foreslår formandskabet en række ændringer, der blandt andet indebærer, at producentorganisationernes muligheder for at indgå i pris- og kontraktforhandlinger udstrækkes til alle sektorer, samt at producentorganisationernes virke kan udvides, mens anerkendelsen af producentorganisationer forbliver frivillig for den enkelte medlemsstat. Det foreslås endvidere, at det skal være muligt for producentorganisationer mv. at anmode om en udtalelse fra Kommissionen om organisationens virke er i overensstemmelse med Traktatens artikel 39. Desuden foreslår formandskabet at afvise Europa-Parlamentets forslag om etablering af en ny slags forhandlingsorganisationer. Formandskabet foreslår endvidere en accept af Europa-Parlamentets forslag om frivillig værdideling blandt producenterne og brancheorganisationer, svarende til hvad der allerede gælder i sukkersektoren. Formandskabet foreslår at modsætte sig en udvanding af den konkurrenceretlige beskyttelse i landbrugssektoren. I forhold til Mælkepakken bestemmelser foreslås blandt andet, at en landmand kan kræve skriftlig kontrakt ved leverance af mælk.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentets Landbrugsudvalg vedtog den 3. maj 2017 et udkast til Europa-Parlamentets ændringsforslag for så vidt angår landbrugsdelen af forslaget. Europa-Parlamentets ændringsforslag er ganske omfattende, og mange af forslagene synes at være baseret på anbefalingerne i rapporten fra Agricultural Markets Task-Force fra november 2016. Denne rapport beskæftiger sig med landbrugernes situation som pristagere i en fødevareresektor, hvor både forarbejdningsindustrien og ikke mindst detailhandelen har gennemgået en betydelig koncentration med deraf følgende styrkelse af deres respektive forhandlingspositioner.

En stor del af forslagene har til formål at sikre landmændenes indkomst og styrke deres position i fødevarerforsyningskæden. Der er således blandt andet forslag om mulighed for at kræve skriftlighed i kontraktforhold, mulighed for at udvide producent- og brancheorganisationers regler, således at disse organisationer får

mulighed for at samordne bl.a. prisforhandlinger, mulighed for at yde støtte til producentorganisationer, forslag om at udvide bestemmelser i mælkepakken til at gælde i flere sektorer, udvidelse af mulighederne for at yde støtte til afgrøde-, dyre-, og planteforsikringer og gensidige fonde, samt nedsættelsen af tærsklen for anvendelse af indkomststabiliseringsværktøjer fra 30 % indkomsttab til 20 %. Derudover foreslås der indført en mulighed for frivillig udbudsregulering i krisesituationer. Endvidere foreslås det, at Mælkepakken, der nu er tidsbegrænset til 30. januar 2020, bliver gjort permanent.

Vedrørende direkte betalinger ønsker Europa-Parlamentet ud over de elementer, som formandskabet som ovenfor beskrevet er parat til at søge kompromis, at gå videre særligt i forhold til grønningsreglerne, hvor de ønsker færre arealer omfattet af kravet om miljøfokusarealer ved at se bort fra de første 15 hektar af omdriftsarealerne på bedrifterne, samt at landmænd som har en aftale om miljøvenlig drift under landdistriktsprogrammet fritages fra grønningskravene, og en udvidelse af de typer, som kan godkendes som miljøfokusareal, samt at omregningsfaktorerne øges for flere typer af disse. Europa-Parlamentet ønsker at fastholde kravet om aktiv landmand som obligatorisk for alle medlemsstater. For den særlige ordning for mindre landbrug ønskes en væsentlig forhøjelse af beløbsgrænserne for støtte til mindre landbrugere. Europa-Parlamentet har endvidere foreslået, at man i stedet for en beløbsgrænse for inddrivelse af mindre beløb fastsætter en arealgrænse på 1 hektar.

En del af forslagene indebærer en svækkelse af de konkurrenceretlige elementer på landbrugsområdet som for eksempel at tillade samordnet praksis med anvendelse af fast pris. Ligesom Europa-Parlamentet ønsker krav om obligatorisk anerkendelse af producentorganisation mv, samt mulighed for oprettelse af en ny type forhandlingsorganisationer, ligesom forslaget om den reducerede tærskelværdi for anvendelsen af indkomststabiliseringsværktøjer vil bringe dette i konflikt med reglerne for WTO's grønne boks. Europa-Parlamentets ændringsforslag har været drøftet med Rådet i den uformelle trilogprocedure, og det er usikkert, om der vil kunne opnås enighed mellem Rådet og Europa-Parlamentet. Opnås en sådan enighed ikke, vil forslaget skulle behandles videre i den formelle forligsprocedure.

Nærhedsprincippet

Forslaget vurderes at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet, idet det sammenskriver og reviderer eksisterende EU lovgivning. Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Konsekvenser

Ændring af forordning 1303/2013 om fælles bestemmelser for strukturfondene

Undtagelsen fra reglerne om korrektion for nettoindtægter under Den Europæiske Hav- og Fiskerifond, kan medføre positive erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Ændring af forordning 1305/2013 om landdistriktsudvikling

Ændringsforslagene skønnes at kunne udgøre visse lettelser for såvel støttemodtagere som administrationen under landdistriktsprogrammet. En lang række af forslagene vedrører anvendelsen af risikohåndtering og finansielle instrumenter, hvilket vil kunne øge anvendelsen af disse instrumenter. En forudsætning for deres anvendelse er, at medlemsstaterne vælger at anvende disse i landdistriktsprogrammerne, som udarbejdes med hjemmel i forordningen om landdistriktsudvikling. Det er positivt, at forslaget indeholder en afvigelse, således at landdistriktsstøtte i form af finansielle instrumenter kan ydes til investeringer, som bidrager til prioriteter for landdistriktspolitikken, og dermed ikke udelukkende til landbrugsprodukter.

Ændring af forordning 1306/2013 om finansiering af den fælles landbrugspolitik

Det vurderes at være yderst begrænset, hvilke forenklinger de foreslåede ændringer indebærer, samtidig med at medlemsstaterne fremover skal bære hele tabet, hvis det ikke lykkes medlemsstaterne at opkræve uretmæssigt udbetale udgifter inden for en bestemt periode.

Ændring af forordning 1307/2013 om direkte støtte

De foreslåede ændringer vedrørende direkte støtte vurderes at medføre en mindre forenkling for støttemodtagere og administration. Fjernes kravene i relation til aktive landbrugere, forventes det at ville medføre en lempelse af de administrative byrder for ca. 1.000 ansøgere årligt. Forslag om fjernelse af støtteloftet for ordningen unge landbrugere kan medføre, at ca. 1.100 unge landbrugere kan modtage støtte til dobbelt så mange arealer, svarende til ca. 50.000 hektar ekstra, estimeret på basis af 2016 data. Dette estimeres at kunne medføre et yderligere støttebeløb omfordelt fra den direkte støtte på i alt 30 millioner kr. til disse landbrugere. En forøgelse af bagatelgrænsen for, hvornår der skal foretages inddrivelses kan – beroende på hvilken form den får – indebære administrative lettelser.

Ændringen af forordning 1308/2013 om den fælles markedsordning for landbrugsprodukter:

De foreslåede ændringer vurderes ikke umiddelbart at medføre ændringer for danske producenter og den nationale administration i Danmark.

Ændringen af forordning 652/2014 om finansiering i tilknytning til fødevarerækeden mv:

Forslaget vurderes ikke at have konsekvenser.

Høring

Sagen har været i høring i §2-udvalget (landbrug), hvor der er indkommet nedenstående bemærkninger:

Landbrug & Fødevarer påpeger indledningsvis, at omnibusforordningen nu drøftes under den uformelle trilogprocedure, og der fortsat mange uenighedspunkter. Det betyder, at det på nuværende tidspunkt er usikkert, hvorvidt der kan opnås enighed mellem Europa-Parlamentet og Rådet. En af de store udfordringer er, at en mindre åbning af indholdet i basisretsakterne har betydet et åbent vindue for særligt Europa-Parlamentet til at foreslå mange forskellige typer justeringer af den fælles landbrugspolitik. En række af disse forslag har et meget politisk indhold og vil ikke nødvendigvis medføre en forenkling af landbrugspolitikken. Landbrug & Fødevarer mener det er uheldigt, hvis denne politisering af Kommissionens forenklingssøvelse vil være med til at forsinke eller måske endda forhindre vedtagelsen af omnibusforordningen.

Landbrug & Fødevarer er en stor fortaler for, at EU's landbrugspolitik forenkles, og finder det derfor positivt, at det maltesiske formandskab foreslår, at øge bagatelgrænsen for inddrivelses i forordning 1306/2013, da dette kan være med til at der bruges færre ressourcer på genberegningssager for meget små støttebeløb. Kommissionen har foreslået af fjerne et støtteloft under ordningen for unge landbrugere. Det maltesiske formandskab foreslår, at støtteloftet bevares. Landbrug og Fødevarer mener, at et støtteloft er uhensigtsmæssigt og støtter op om Kommissionens forslag, da Kommissionens forslag vil kanalisere flere midler til de unge landbrugere og derfor være med til at hjælpe den næste generation af landmænd med at få etableret en bedrift.

Endvidere foreslår det maltesiske formandskab nogle justeringer til definitionen af, hvornår et areal bliver til permanent græs. Definitionen af permanent græs har generelt været meget omdiskuteret, og det er ifølge Landbrug & Fødevarer vigtigt, at ændringer af denne definition foretages med varsomhed, da det kan påvirke den følsomme balance i forhold til at opretholde den nationale andel af permanent græs. Såfremt der justeres på definitionen af permanent græs, er det derfor vigtigt, at det samtidig bliver muligt at genberegne den nationale andel af permanent græs efter den nye definition, og at den nye definition ikke giver risiko for, at den nationale andel af permanent græs vil falde yderligere.

Landbrug & Fødevarer mener generelt, at mulighederne for at anvende nationale støtteordninger/statsstøtte skal begrænses, da det kan være med til at forvride konkurrencen mellem EU's medlemsstater. Derfor er Landbrug & Fødevarer utilfredse med, at det foreslås at udvide mulighederne for at yde supplerende national støtte i frugt- og grøntsektoren.

Derudover henvises til de bemærkninger Landbrug & Fødevarer tidligere har afgivet vedrørende omnibusforslaget. Landbrug & Fødevarer vil i den forbindelse gerne gentage, vigtigheden af at investeringsstøtte under landdistriktsfonden primært anvendes til formål relateret til primær landbrugsproduktion, og Landbrug & Fødevarer er derfor tilbageholdende med, at anvendelsen af landdistriktsmidlerne udbredes alt for meget i en situation, hvor midlerne allerede er under en meget stram prioritering i forhold til de mange formål, som midlerne i dag skal anvendes til at finansiere.

Landbrug & Fødevarer bemærker generelt, at omnibusforslaget medfører en række justeringer til EU's struktur- og investeringsfonde, som følger forslaget til midtvejsevaluering af budgettet tæt. Der gives generelt flere muligheder for, at uudnyttede midler i budgettet kan anvendes andetsteds i budgettet. I den forbindelse bemærker Landbrug & Fødevarer, at behovet for midler til markeds- og kriseforanstaltninger kan variere fra år til år, hvorfor det også er vigtigt at sikre den nødvendige fleksibilitet i tilfælde af særlige krisesituationer. Såfremt de ubrugte midler på dette område anvendes andre steder i EU-budgettet, vil det give mindre luft i landbrugsbudgettet og dermed give et større pres for at anvende landbrugets krisereserve. Landbrug & Fødevarer mener, at dette vil være en u hensigtsmæssig udvikling, eftersom krisereserven finansieres ved at reducere den direkte landbrugsstøtte og således bliver opkrævet direkte hos de kriseramte landmænd. Endvidere understreger Landbrug & Fødevarer, at rækkevidden af alle elementerne i det omfattende forslag til ændring af en lang række forordninger ikke endnu er gennemanalyseret. Det er således på mange områder uklart, hvilke konsekvenser de mange små og store forslag har.

Landbrug & Fødevarer er bekymret over forslaget om at udvide anvendelsesområdet for landdistriktsfonden gennem ændring af forordning 1303/2013 om fælles bestemmelser for strukturfondene. Det drejer sig specifikt om kravet om, at en del af fondenes prioriteter fremover skal omfatte en passende anvendelse af hver fond på migrations- og asylområdet. Det bør ifølge Landbrug og Fødevarer være op til den enkelte medlemsstat at prioritere ressourcerne bedst muligt, og det er vigtigt at huske på formålet med landdistriktspolitikken er at bidrage til landbrugspolitikens formål som fastsat i traktaten, og dette bør ikke fraviges.

Forslaget om muligheden for at overføre midler fra de europæiske investerings- og strukturfonde til eksempelvis den europæiske fond for strategiske investeringer (EFSI) kan ikke støttes af Landbrug & Fødevarer, så længe det ikke kan sikres, at midlerne øremærkes til formål inden for den fælles landbrugspolitik. Det er vigtigt, at fleksibiliteten ikke medfører, at man helt bevæger sig væk fra, hvilke formål fondene hver især har. Som minimum bør det i givet fald sikres, at fleksibiliteten går begge veje, så midler fra EFSI kan overføres til de nationale landdistriktsprogrammer.

Kommissionen ønsker yderligere at udbrede anvendelsen af finansielle instrumenter under de europæiske fonde, herunder landdistriktsfonden. Brug af finansielle instrumenter under det danske landdistriktsprogram forudsætter ifølge Landbrug & Fødevarer en nærmere analyse af behovet i Danmark, hvor man i dag har velfungerede instrumenter uden for EU's landbrugspolitik som for eksempel Vækstfonden. I Danmark findes der blandt andet en etableringslåneordning til unge landmænd i regi af Vækstfonden. Det er afgørende for Landbrug & Fødevarer, at der ikke opstår en situation, hvor det er en ulempe for Danmark, at man arbejder med finansielle instrumenter uden for fondene i forhold til at anvende midlerne fra EU's fonde. Landbrug & Fødevarer påpeger, at dette synspunkt også omfatter støtte til virksomhedsetablering for unge landmænd, der ydes ved hjælp af finansielle instrumenter.

Der indgår et forslag om en årlig fremsendelse fra medlemsstaten til Kommissionen af en ændret partnerskabsaftale inklusive de programændringer, der er godkendt det foregående kalenderår. Det er her afgørende for Landbrug & Fødevarer, at der ikke i den forbindelse indføres en ekstra godkendelsesproces i Kommissionen af de nationale landdistriktsprogrammer og ændringer.

I forhold til forslaget om justeringer af de indkomststabiliserende værktøjer fastslår Landbrug & Fødevarer, at dette ikke får direkte effekt for danske landmænd, da disse for nuværende ikke er en del af det danske landdistriktsprogram. Landbrug & Fødevarer er generelt forbeholden overfor disse redskaber, og det bør

sikres, at der på sigt ikke opstår ulige konkurrencevilkår mellem europæiske landmænd, hvis instrumentet får større udbredelse. Landbrug & Fødevarer mener generelt, at markedsbaserede risici skal adresseres via fælles, stabiliserende markedsinstrumenter på europæisk niveau samt øget markedsadgang til nye markeder – og ikke igennem anticykliske forsikringsudbetalinger eller andre risikostyringsinstrumenter.

Kommissionen foreslår, at der indsættes en undtagelsesbestemmelse i landdistriktsforordningen med en mulighed for at fravige kravet om anvendelse af udvælgelseskriterier til prioritering af projektstøtteordninger. Landbrug & Fødevarer bakker op herom, såfremt det er baseret på en konkret vurdering, der viser at anvendelsen af et prioriteringsinstrument vil være uhensigtsmæssig.

Der er et forslag om at udvide anvendelsesområdet for investeringsstøtte under landdistriktsprogrammet, så støtte kan ydes til produkter, der ikke fremgår af bilag I af forordningen, såfremt investeringen bidrager til prioriteter for landdistriktspolitikken. Landbrug & Fødevarer vil her igen gerne understrege vigtigheden af at midler under landdistriktsfonden anvendes til formål inden for den fælles landbrugspolitik. Der er i forvejen stor efterspørgsel efter at bruge midlerne inden for den fælles landbrugspolitik og herunder landdistriktspolitikken. På den baggrund er Landbrug & Fødevarer meget forbeholden i forhold til udvide anvendelsesområdet – og i givet fald kun forhold til områder, hvor man vil kunne sikre primærlandbruget en væsentligt merindtjening eller anden gevinst.

I forhold til forslaget om at forlænge perioden til udnyttelse af midler i Landdistriktsprogrammet har Landbrug & Fødevarer fokus på fuld hjemtagning af det nationale landdistriktsprogram og kan derfor støtte tiltag, der øger muligheden for en øget hjemtagning.

Der indgår et forslag om at lempe sanktionerne ved overtrædelse af nationale eller fællesskabsregler om offentligt udbud. Dette tiltag bakkes op af Landbrug & Fødevarer. Overholdelse af den nationale tilbudslov i Danmark i forbindelse med udbetaling af projektstøtte fra landdistriktsprogrammet er en meget stor udfordring. Vejledningen fra de danske myndigheder har historisk set været mangelfuld, og der er i den danske administration øget fokus på kontrol heraf. I denne situation er der i høj grad brug for proportionalitet i sanktionerne. Der er i øvrigt fortsat behov for fleksibilitet omkring udbudsreglerne i de tilfælde, hvor der gives tilskud efter standardpriser, så forenklingspotentialet ved indførelse af standardomkostninger også reelt høstes.

Der foreslås en forenkling til proceduren for vedtagelse af finansiell disciplin. Landbrug & Fødevarer mener i den forbindelse, at der også bør kigges på, at den måde midlerne inddrives på under finansiell disciplin er med til at skævvride, hvilke medlemsstater der bidrager relativt mest, når finansiell disciplin anvendes. Da den gennemsnitlige bedriftstørrelse i Danmark er relativt høj, vil danske landmænd få relativt mindre glæde af den fastsatte bundgrænse på 2.000 € og dermed bidrage relativt mere. Fastsætter man i stedet tilpasningssatsen som en procentdel af det nationale loft, vil man undgå dette problem. Det vil stadig være muligt at holde fast i grænsen på 2.000 €. Så er det blot et spørgsmål om omfordeling internt i medlemsstaten og ikke omfordeling mellem medlemsstater.

Landbrug & Fødevarer finder det positivt, at der laves enkelte forenklingstiltag vedrørende definitionen af aktiv landbruger og støtteordningen for unge landbrugere. Landbrug & Fødevarer mener dog, at ambitionsniveauet for forenkling af de komplicerede støtteregler er uambitiøst. Eksempelvis bør der også kigges på at få forenklet kravet vedrørende afgrødevariation. Kravet om afgrødevariation giver store udfordringer for mange mindre landbrug, som har store omkostninger forbundet med at skulle etablere en eller to ekstra afgrøder. I sidste ende vil mange på sigt vælge enten at sælge eller bortforpagte jorden til en større bedrift. Dermed vil kravet ikke have den ønskede effekt.

Landbrug og Fødevarer vil i forhold til de konkurrenceretlige elementer på landbrugsområdet, hvor Europa-Parlamentet har en række forslag, gerne pointere, at omnibus-forordningen ikke er det rette sted at diskutere særlige undtagelser fra konkurrencelovgivningen. Forbedringer og forenkling af den generelle undtagelse fra

konkurrencelovgivningen skal i stedet afvente den mere fyldestgørende analyse af fødevarerforsyningskædens virkemåde, som vil komme i Kommissionens konsekvensanalyse. Dette fremgår også af Rådets konklusioner fra december 2016. Det er helt centralt, at potentielle ændringer af lovgivningen respekterer velfungerende eksisterende andelsselskaber. Der er mange interessenter, som påpeger behovet for obligatorisk lovgivning til at håndtere urimelige handelspraksisser i fødevarerforsyningskæden. Introduktionen af obligatorisk lovgivning er en svær og kompleks måde at håndtere det på, som følge af et stigende antal meget forskellige nationale løsninger møntet på at håndtere problemstillingen. Der er blevet introduceret en række frivillige initiativer i High Level Forum. De frivillige retningslinjer adresserer netop håndteringen af urimelige handelspraksisser. Landbrug & Fødevarer støtter ikke forslagene om at indføre nye udbudsstyringsinstrumenter. Udbudsstyringsinstrumenter er ikke effektive i forhold til at reagere på markeds kriser, og anvendelse af udbudsstyringsinstrumenter kan i sidste ende føre til tab af markedsandele på de globale markeder.

Landbrug & Fødevarer har tidligere afgivet bemærkninger vedrørende risikostyringsinstrumenter og forsikringsordninger, investeringsstøtte, anvendelsesområdet for landdistriktsfonden m.v. Derudover skal Landbrug & Fødevarer bemærke, at det estiske formandskabs kompromisforslag om at gøre det muligt at give økologistøtte per dyreenhed og ikke per areal er uhensigtsmæssigt, eftersom der allerede findes et instrument til at give koblet støtte i søjle I. Det er vigtigt, at reglerne for at anvende koblet støtte er ensartede og sikrer, at anvendelse af koblet støtte begrænses til sårbare sektorer, hvor det ikke har en produktionsforvridende effekt, så det ikke medfører konkurrenceforvridning mellem medlemsstaterne. Derfor er Landbrug & Fødevarer også bekymret for de justeringer, der foreslås vedrørende koblet støtte i søjle I.

Som Landbrug & Fødevarer tidligere har bemærket, er det meget vigtigt, at bagatelgrænsen for inddrivelser i 1306/2014 hæves, da den nuværende grænse giver anledning til stort administrativt bøvler for både landmænd og myndigheder. Som det fremgår af høringsnotatet vil Danmark ikke umiddelbart kunne få glæde af en højere bagatelgrænse på 250 €, da den kun vil gælde for de medlemsstater, der under national lov har fastsat en bagatelgrænse. En sådan bagatelgrænse er ikke fastsat i Danmark. Landbrug & Fødevarer mener, at dette er meget skuffende og opfordrer til, at der arbejdes for, at formuleringerne ændres, så bagatelgrænsen vil blive anvendelig i Danmark. Derfor er Landbrug & Fødevarer også meget uenig i det estiske formandskabs forslag om at slette Europa-Parlamentets forslag om at have en areal-bagatelgrænse analogt til en beløbsgrænse. Det er et vigtigt forslag, som kan skabe reel forenkling for danske landmænd.

Som Landbrug & Fødevarer tidligere har bemærket, er det meget positivt, at Kommissionen har foreslået forenkling af reglerne vedrørende aktiv landbruger. Landbrug & Fødevarer er på nuværende tidspunkt bekymret for, at forslaget bliver så udvandet i forhandlingerne, at det alligevel ikke kan skabe mærkbar forenkling. Derfor vil Landbrug & Fødevarer stærkt opfordre til, at regeringen arbejder for at holde fast i Kommissionens oprindelige forslag på dette område. Ligeledes ser det ud til, at forenklingsforslaget vedrørende ordningen for unge landbrugere desværre også vil blive modificeret i forhold til det oprindelige forslag, så forenklingen ikke bliver så markant som håbet. Europa-Parlamentet har foreslået en række ændringer til de grønne krav. Fælles for disse ændringsforslag er, at de har et meget politisk indhold og ikke nødvendigvis er møntet på forenkling af reglerne. Flere af forslagene er interessante set med Landbrug & Fødevarers øjne, men det politiske indhold i forslagene taget i betragtning, burde det i stedet være en del af en større diskussion om fremtiden for EU's landbrugspolitik. Landbrug & Fødevarer har i den forbindelse bidt mærke i forslagene om at hæve omregningsfaktorerne for kvælstoffikserende afgrøder og blomsterbrak, der anvendes til miljøfokusområde. Landbrug & Fødevarer mener, det er positivt, at belønne etableringen af blomsterbrak. Imidlertid vil en forøgelse af omregningsfaktoren for kvælstoffikserende afgrøder yderligere forvride konkurrencesituationen for danske landmænd, eftersom Danmark er det eneste land, der ikke har implementeret denne mulighed. Hvis omregningsfaktoren for kvælstoffikserende afgrøder hæves til 1, bør dette også ske for efterafgrøder/græsudlæg og for lavskov. Oprindeligt havde disse 3 typer af miljøfokusområder samme omregningsfaktor. Som det blandt andet fremgår af et notat fra Aarhus Universitet, så er den samlede effekt for miljø, klima og biodiversitet højere for efterafgrøder end for kvælstoffikserende afgrøder. Det foreslås også at hæve minimumsgrænsen for opfyldelse af afgrødevariation fra 10 til 15 ha. Isoleret set vil dette forslag være en delvis hjælp til mindre danske landbrug, for hvem kravet om afgrødevariation er meget byrdefuldt. For-

slaget vil imidlertid langt fra løse de udfordringer med kravet, som der er i Danmark. Som tidligere bemærket til §2-udvalget, er det nuværende krav et incitament til, at mindre bedrifter sælger eller bortforpagter jorden til en større bedrift, og dermed vil kravet ikke have den ønskede effekt. Der bør i stedet på kort sigt defineres en undtagelsesbestemmelse for kravet, som er afhængig af gennemsnitsbedriftstørrelsen i det enkelte medlemsland. Når EU's landbrugspolitik skal revideres efter 2020, bør de grønne krav gentænkes på en ny måde, så de i højere grad giver mening på den enkelte bedrift.

Økologisk Landsforening mener principielt, at det er forkert at anvende landdistriktsmidlerne til risikostyring. En styrkelse af disse redskaber lægger ifølge Økologisk Landsforening de forkerte spor ud til en kommende reform af den fælles landbrugspolitik, hvor der er behov for gradvist at erstatte passiv produktionsstøtte med betaling for fælles goder. Økologisk Landsforening pointerer, at der er pres på EUs landbrugsbudget på grund af nye store udfordringer i EU. Man er derfor nødt til at foretage en prioritering af den fremtidige anvendelse af midlerne. I denne prioritering er det nødvendigt at lægge størst vægt på en grøn omstilling i landbruget. Da denne omstilling ikke kan overlades til markedskræfterne, eftersom de grønne ydelser ikke har nogen egen markedsværdi.

Økologisk Landsforening vil i øvrigt gøre opmærksom på, at det er uheldigt at de nuværende krydsoverensstemmelsesregler betyder, at økologiske landmænd, der har årligt kontrolbesøg i regi af økologikontrollen, dermed hvert år har krydsoverensstemmelseskontrol via den såkaldte AKO (anden krydsoverensstemmelse), mens det generelle erhverv kun har en 2 % krydsoverensstemmelseskontrol. Dette forhold mener Økologisk Landsforening, skal tages op i arbejdet med de nævnte forordninger. Regler skal overholdes, men den meget tætte kontrol i økologien sammenholdt med i det generelle landbrug medfører ifølge Økologisk Landsforening, at krydsoverensstemmelsesreglerne udgør en meget større økonomisk risiko for landmanden. Risikoen er betydelig eftersom fejl medfører et træk i støtten på samtlige udbetalte tilskud også de tilskud, der giver for forpligtelser, der ikke er omfattet af krydsoverensstemmelse. Regler skal overholdes, men der er ifølge Økologisk Landsforening udbredt enighed om, at der altid er en risiko for at have overtrådt regler på grund af den massive regulering, som landbruget er underlagt. Økologisk Landsforening påpeger, at de nuværende regler for krydsoverensstemmelse kan afholde landmænd fra at lægge om til økologi eller fremme, at husdyrproduktion og markdrift udstykkes i separate virksomheder for at reducere den økonomiske risiko ved utilsigtede regelovertrædelser.

Økologisk Landsforening ønsker at orientere EU's budget mod leveringen af offentlige goder. Fødevarerproduktion bør foregå på markedsvilkår, mens leverancen af offentlige goder til samfundet er en ydelse, som landbruget kun kan levere, hvis landbruget får betaling for det. Og det er rimeligt at EU's landbrugsbudget anvendes til at tilvejebringe denne betaling, da det er fælles midler.

Økologisk Landsforening finder endvidere, at det gøres så enkelt som muligt at sikre plads til miljøfokusområder. I den sammenhæng vil det være en fordel, hvis arealtilskuddet kan udbetales til bedriftens matrikulerede areal eksklusiv befæstede arealer og arealer med bygninger, moser og skove. Til imødekommelse af dette vil det være hensigtsmæssigt at det overlades til medlemslandet at fordele det budget, som medlemslandet har fået til sit landbrugsareal sådan at forstå, at arealsatsen vil blive lavere men med samme udbetaling på bedriftsniveau. Det vil være oplagt umiddelbart at gøre dette gældende på økologiske bedrifter, der i forvejen ikke skal dokumentere, at de lever op til grønningskravene, idet de målt på grønningskravene er "green by definition".

Der er endvidere behov for at anse arealer afsat til fjerkræ og svin som tilskudsberettigede, uanset at de er beplantet med buske og træer. Disse dyr skal ud jævnfør økologireglerne, og arealerne skal være attraktive for dyrene, hvilket forudsætter, at de har flerårig vegetation med træer og eller buske.

Økologisk Landsforening bemærker endvidere, at tilbagebetalingsreglerne bør justeres, så landmanden kan ændre dispositioner på arealet for at give plads til natur uden at blive stillet overfor tilbagebetalingskrav. I modsat fald modvirker støttereglerne, at der kommer mere biodiversitet ind i landbruget på trods af, at det er

et formuleret ønske for EU's landbrugspolitik. Endelig er der behov for at gennemgå støttekriterierne, hvis naturpleje er et mål for midlerne, idet det opleves, at der opstår konflikter, fordi kriterierne tager afsæt i landbrugsaktivitet som egentlig mål, selvom midlerne egentlig var tiltænkt naturpleje. Det udløser meget triste tilbagebetalingskrav, som afskrækker landmændene fra at søge på naturplejeordningerne til skade for naturen fordi plejen dermed ikke finder sted.

Økologisk landsforening mener, at EU's landbrugsbudget bør anvendes til at understøtte det landbrugs- og fødevarer-system, som bør karakterisere landbrug og fødevarerproduktion i EU. Justeringer med omnibusforslaget må ifølge Økologisk Landsforening forventes at fungere som oplæg til indretningen af den fælles landbrugspolitik efter 2020. Det er derfor af stor betydning at vurdere forslagene sammenholdt med, hvordan den fælles landbrugspolitik bør formuleres fremadrettet. Med det som grundlag, så kan Økologisk Landsforening ikke støtte de fremlagte forslag vedrørende finansielle instrumenter og risikostyring. Økologisk Landsforening mener, at EU's landbrugsbudget skal anvendes til at betale landbruget for at levere fælles goder, defineret som goder, der ikke prissættes via de almindelige markedsmekanismer. I det omfang landbruget bidrager til at beskytte det omgivende samfund som følge af klimaforandring, vil det ligeledes være naturligt at tilvejebringe en betaling til landbruget. Det kan for eksempel være, hvis landbruget skal lægge jord ud som bufferområder i forbindelse med store nedbørsmængder for at beskytte boligområder og infrastruktur mod oversvømmelse.

Økologisk Landsforening finder det vanskeligt at se, på hvilken måde det er aktuelt at anvende EU's landbrugsbudget til pludselige socioøkonomiske ændringer. Pengene bør prioriteres til formål, der understøtter en grøn landbrugs- og fødevarerproduktion. Økologisk Landsforening vil gerne advare mod at åbne op for økologistøtte til antal dyreenheder og ikke kun antal hektar. Det vil skabe et pres for at intensivere de økologiske bedrifter i form af at øge dyreintensiteten. Det vil øge kontrolkompleksiteten. Økologisk Landsforening mener, at det principielt er problematisk at orientere støttesystemet mod produktion. Det fører til yderligere intensivning og større pres på miljø, landskab, dyresundhed og dyrevelfærd.

DyreværnsOrganisationernes SamarbejdsOrganisation (DOSO) mener, at samtlige ændringer samt nye regler for administration og kontrol med finansielle instrumenter skal indeholde krav om, at al offentlig støtte og budgetgarantier udelukkende gives til projekter, der fremmer gunstig udvikling af velfærd for dyr, samt biodiversitet og offentlig sundhed. DOSO mener endvidere, at borgernes pensionsopsparinger (pension- og investeringsfonde) – i det omfang de anvendes til finansiering af projekter i landbruget – udelukkende anvendes til finansiering af projekter, der fremmer en gunstig udvikling af velfærd for dyr, samt biodiversitet og menneskers sundhed.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Når det gælder landdistriktspolitikken har en række medlemsstater vist interesse i de styrkede muligheder for risikostyring, som Kommissionen har foreslået. Der er generelt opbakning til store dele af Kommissionens forslag, og en imødekommelse af Europa-Parlamentet på en række af de forslag, som vil styrke landmændenes position i fødevarerforsyningskæden gennem blandt andet muligheden for generelt at kunne få godkendt og danne producentorganisationer, men der er samtidig opbakning til ikke at imødekomme Europa-Parlamentet på de mest vidtgående ændringsforslag for undtagelser i forhold til konkurrencereglerne. Nogle medlemsstater finder, at man bør afvente den konsekvensanalyse, som Rådet i december 2016 anmodede Kommissionen om at udarbejde på baggrund af rapporten fra Agricultural Markets Task Force med henblik på at fremsætte eventuelle forslag.

I forhold til den direkte støtte henviser en lang række medlemsstater til, at 2013-reformen særligt vedrørende grønning var udtryk for en balanceret aftale, hvorfor det ikke er muligt at imødekomme Europa-Parlamentet yderligere, og nogle medlemsstater udtrykker stor bekymring for at formandskabets seneste ændringsforslag vil forrykke balancen.

Regeringens generelle holdning

Regeringen lægger vægt på, at forhandlingerne om landbrugsdelen ikke foregriber forhandlingerne om finansforordningen, idet regeringen arbejder for, at den fælles landbrugspolitik moderniseres for at underbygge en markedsorienteret og konkurrencedygtig landbrugssektor. Regeringen arbejder for reel forenkling af den fælles landbrugspolitik med fokus på proportionalitet mellem kontrolkravene (herunder sanktioner og støtte reduktioner), administrationsomkostningerne og den reelle risiko for EU's budget. Regeringen arbejder for gennemsigtighed i forhold til udnyttelsen af EU's budget og fokus på et velfungerende indre marked. Regeringen arbejder for, at instrumenter til risikostyring og finansielle instrumenter bør respektere reglerne i grøn boks i WTO-regi. Regeringen støtter Kommissionens forslag til forenkling af den direkte støtte i forhold til definitionen af aktiv landbruger og større fleksibilitet i relation til støtte til unge landbrugere.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt et grundnotat til Folketingets Europaudvalg om det samlede omnibusforslag den 12. december 2016.

Landbrugsdelen af forslaget har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg den 31. marts 2017 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 3. april 2017, jf. samlenotat oversendt den 23. marts 2017.

Det samlede omnibusforslag er forelagt Folketingets Europaudvalg (til forhandlingsoplæg) den 14. juni 2017, jf. samlenotat oversendt den 6. juni 2017.

Notaterne om landbrugsdelen er ligeledes fremsendt til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg.